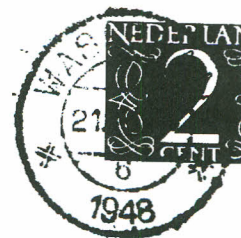

DRUKWERK

DEN HEER

*Hoofdcommissaris
Politie
V. Juylen v. Nijvel & Haan
Wassenaar.*

ECONOMISCHE DOCUMENTATIE
PRINSENWEG 111
WASSENAAR

Monsterachtige spoedcursus in democratie

leidt tot ondergang van Oost en West

NEDERLANDERS!

Geeft U rekenschap van de volgende vragen:

Heeft de democratie in het Westen afgedaan?

Is het Oosten rijp voor democratie?

Heeft de Koninklijke radiorede Nederlands zaak goed gedaan?

Hebben wij de les van Duitschland en Rusland geleerd?

Kan de wereld door holle phrasen worden gered?

Behoeft de Nederlandse regering de geschiedenis niet te verstaan, omdat zij haar zelf maakt?

Zal Nederland een miljoenenvolk aan het despotisme prijsgeven?

Bovenstaande vragen zijn van een gruwelijke actualiteit. Ze zijn actueler dan iemand wel zou vermoeden. De beantwoording ervan raakt ons zijn of niet-zijn in een zeer nabije toekomst. De beantwoording ervan raakt alle Nederlanders, jong en oud, van welke politieke overtuiging ook. De beantwoording ervan mag geen seconde langer worden uitgesteld. Met die beantwoording houdt zich hieronder een deskundige bezig. Men leze zijn betoog met aandacht!

„De grote betekenis van de radio-rede, die H. M. de Koningin op 3 Februari van dit jaar heeft gehouden, ligt in het verbinden van de gedachte ener democratie naar Westers model aan het denkbeeld van de vrijheid voor het Oosten.

„De volken van Indonesië zijn vast besloten de verantwoordelijkheid en de plichten op zich te nemen van een democratisch bestel, zoals gij en Ik dat kennen.”

De rede werd in het Engels uitgesproken, de Koningin wendde zich over de hoofden van Haar volk tot een internationaal forum. Voor het aangezicht der ganse wereld wierp Nederland zich dus op als kampioen van het Westers democratisch bestel voor het Oosten.

Want het vrijheidsstreven der Indonesiërs is slechts de loot van een grote stam. Indien zij dus uitsluitend en alleen door toepassing van de methoden der Westerse democratie de zo vurig begeerde vrijheid kunnen verwerven, geldt dat voor alle Aziaten.

Genoemde rede heeft tot veel misverstand aanleiding gegeven. Volgens de Grondwet is de Koning onschendbaar en zijn de ministers verantwoordelijk. Dat niet alleen, juist omdat de Koning onschendbaar is, zijn in een democratische staat de ministers verantwoordelijk. Bij gebreke van dien zou in het geheel geen critiek op het Regeringsbeleid mogelijk zijn.

Dr. Beel heeft enkele dagen na de rede vastgesteld, dat de Koningin had gesproken namens de Regering en mitsdien onder verantwoordelijkheid van het Ministerie. Deze ongevraagde verduidelijking was geheel onnodig. Immers, op een uitzondering na, welke zich hier vanzelf niet voordeed, kan de Koningin alleen en uitsluitend handelen en spreken als constitutioneel vorstin, dus namens en onder verantwoordelijkheid van het Ministerie.

Een radio-rede is niet meer en niet minder een Koninklijk woord dan bijvoorbeeld de Troonrede, die toch ook steeds als regeringshandeling is besproken en gecritiseerd. De lyriek van het „Koninklijk woord”, die gedurende korte tijd over enkele bladen is vaardig geworden, is derhalve niet alleen onjuist en misplaatst, zij doet des te wonderlijker aan tegenover een Regeringsuitspraak, welke door de democratische gedachte, die toch allereerst een verantwoordelijk regeringsbeleid met zich meebrengt, is geïnspireerd.

Of moet men aannemen, dat de democratie voor het Westen heeft afgedaan op het ogenblik, dat zij aan het Oosten wordt verkondigd?

Ook de omstandigheid, dat de regering zich bij monde van de Koningin tot de ganse wereld heeft gewend, legt de Nederlander allerminst de plicht tot zwijgen op. Het tegendeel is het geval, want indien het in de rede ingenomen standpunt onjuist mocht blijken te zijn, zal dit vanzelf onze positie in de wereld geen goed doen.

Hoe eerder op zodanige onjuistheid de aandacht wordt gevestigd, hoe beter. Zulks te meer, daar onze internationale positie, speciaal wat Insulinde betreft, er sinds 1945 toch al niet bijzonder op is vooruit gegaan.

DE LES DER POLITIEK

Nu mag veilig worden aangenomen, dat het de Nederlandse regering heilige ernst is met haar voornemen om de Oosterse volken op staande voet met democratie naar Westers model gelukkig te maken. Het is echter in deze figuur niet de vraag wat de oprechte bedoeling, maar wat mogelijk is.

Mocht, hetgeen naar onze vaste overtuiging het geval zal zijn, de geforceerde democratisering voor de Oost-Indische Archipel een grote blamage worden, dan is ons land vanzelf voor zijn roekeloos drijven aansprakelijk. Het excuus „wij hebben ons vergist” zal niet worden aanvaard. In de internationale politiek geldt nog steeds stilzwijgend het maxime van Talleyrand: „Het is erger dan een misdaad — het is een fout.”

Indien de democratie nog iets anders is dan een schone leuze, waarmee naar believen kan worden geschermd, doch een zeer waardevol begrip, hetwelk een

rijke en levende werkelijkheid omspant, dan kan een democratisch staatsbestel maar niet als een soort overall over het hoofd van elk willekeurig volk worden geworpen. Dan is het niet alleen de vraag of de democratie goed voor een volk, maar ook of dat volk rijp voor de democratie is!

Ieder is het er dan ook over eens, dat Duitsland niet vandaag of morgen rijp zal zijn voor de democratie, dat het een vrij langdurige „heropvoeding” behoeft.

Hoe is het echter te dien aanzien met het tegenwoordige Nederlandsch-Indië, dat dan in de toekomst Indonesië zou heten, gesteld? Onder de Indonesische volken is het despotisme algemeen; vrijwel al wat in de Archipel democratisch is, werd daar door het Westen, d.w.z. door ons Nederlanders, gebracht.

WELKE ZEKERHEID BESTAAT ER, DAT ONS TERUGTREKKEN GEEN VERSCHRIKKELIJKE TERUGVAL ZAL BETEKENEN?

Een van tweeën immers: of wel de democratie is in Insulinde reeds volledig verwezenlijkt, in welk geval de Indonesische volken grote dank aan ons zijn verschuldigd, doch er geen enkele aanleiding voor hen bestaat zich van hun weldoeners, die toch immers aan niets wat zij zouden kunnen begeren in de weg staan, te ontdoen. Of wel de democratie is nog slechts ten halve verwezenlijkt, in welk geval men zijn leermeester niet ontslaat vóór de moeilijke weg tot het einde toe is afgelegd. In Duitsland zal dit toch stellig ook niet geschieden; waarom dan wel in de Archipel, wiens bevolking op een zoveel lager peil van beschaving staat?

DE GROTE VRAAG IS MITSDIEN, OF DE DOORSNEE INDONESIER, ALLEREERST DE JAVAAN, RIJP MOET WORDEN GEACHT VOOR DEMOCRATIE NAAR WESTERS MODEL.

DE LES DER ERVARING.

Wat dit betreft, dient het essentiële van het bijkomstige te worden onderscheiden. Bijkomstig tot op zekere hoogte is, dat een zeer groot deel der Indonesische bevolking uit analfabeten bestaat.

Dit kan naar het voorbeeld van hetgeen in India geschiedt o.a. worden verholpen door de stembiljetten van een uitgebreide tekentaal te voorzien.

Bijkomstig eveneens, ondanks de schijn van het tegendeel, is het feit, dat de Indonesiërs op een onbetekenend percentage na, geen flauwe voorstelling hebben van de grote vraagstukken, die voor hun land en volk van betekenis zijn.

Want dit is, zij het dan in mindere mate, toch ook ten onzent het geval. Welk vraagstuk is op het ogenblik voor ons land van groter betekenis, dan dat, hetwelk de verhouding Nederland-Indië betreft? Toch is bij een aantal „gallup-tests” gebleken, dat te dien aanzien even grote onverschilligheid als onwetendheid heerst.

Wel essentieel en niet bijkomstig is een ander inderdaad typisch Oosters verschijnsel.

Dit verschijnsel is zeer gecompliceerd en uit zich in tal van vormen als maloe, amok, matah gelap, ngelmoes, het blindelings volgen van wie zich opwerpt als rateo adil, die zijn volgelingen tot een blind fanatisme opzweept door hen een hemel op aarde te beloven, enz.

Het houdt echter steeds verband met de psychische debiliteit van de Inlander, die hem maakt tot slaaf, hetzij van zijn eigen hartstochten, hetzij tot willoos instrument van degenen, die hem op enige wijze voor hun doeleinden willen gebruiken of misbruiken.

Het zij schrijver dezès geoorloofd dit verschil tussen Oost en West door een persoonlijke herinnering te illustreren.

Op een der Departementen van Algemeen Bestuur te Batavia was een aantal jaren geleden een inlander uit de Buitenbezittingen te werk gesteld, die optrad als

*) Wie zich hierover en daarmee tegelijk over het verschil tussen Westerse en Oosterse geestesgesteldheid, meer uitvoerig wenst te oriënteren, leze het voortreffelijke en nog steeds niet verouderde werkje van Kohlbrugge „Blikken in het zieleleven van den Javaan en zijner overheerschers”.

chef der afdeling expeditie en over een twintig à dertig man, allen inlanders, de scepter zwaaide. Op zijn afdeling heerste een ware terreur: hij liet onder meer zijn mensen langdurig overwerk verrichten, doch stak de aan hen daarvoor toekomende gelden grotendeels zelf in de zak.

Daar hij zijn ondergeschikten volkomen in bedwang had, durfde niemand daarover te kikken, met uitzondering tenslotte van een zeer intellingente inlander, wie het na enige tijd te machtig werd. Heel in de vroegte, 's ochtends om zes uur, ging hij naar mij toe om zijn nood te klagen en zijn chef aan de kaak te stellen, die dan ook werd gearresteerd en ontslagen.

Het geval had echter de aanklager zozeer van streek gemaakt, dat hij een algehele verstandsverbijstering nabij was. Om hem uit de impasse te helpen, hebben wij toen een paardenmiddel toegepast en de man stante pede naar een zogenaamd doorgangshuis gebracht. Dit schokte hem zeer hevig, doch was, zoals wij dadelijk verwacht hadden, zijn redding. Toen wij hem een paar dagen later terughaalden, was hij weer geheel in orde.

Is het denkbaar, dat in een vrij land — en Indië was in die dagen inderdaad vrij — dertig Westelingen op deze wijze zouden worden geterroriseerd tot er eindelijk één zich vermant en, zij het dan ten koste van zijn zenuwstel, de kat de bel durft aan te binden? De vraag stellen is haar beantwoorden.

En nogmaals: het hierboven gegeven voorbeeld staat niet op zich zelf, doch zou ad libitum kunnen worden uitgebreid.

Indië kan, zoals trouwens reeds sinds een groot aantal jaren geschiedt, voor de democratie rijp worden gemaakt; dat het daarvoor thans reeds rijp zou zijn, is een waanzinnige gedachte, die de spoedcursussen voor

burgemeesters uit de bezettingstijd in herinnering brengt.

En daaruit volgt met volstrekte zekerheid, dat wát zich ook in de Indische Archipel zonder Westerse leiding of oppertoezicht als democratie moge aandienen, onder en ondanks dit fraaie dekmanteltje in de kortst denkbare tijd tot despotie zal verworpen.

DE LES DER HISTORIE.

In een tijd als de tegenwoordige worden de lessen der geschiedenis veelal verzuimd. Welk nut heeft het ook daarmee rekening te houden als men zelf geschiedenis maakt of..... denkt te maken (wat nog niet precies hetzelfde is). Toch houden deze lessen somtijds wel enige lering in.

Zo moet ook, in het licht der historie gezien, de Koninklijke rede als een ernstige fout worden beschouwd. Immers, deze rede heeft de zaak der democratisering van Indië gesteld, zonder dat men zich enige rekenschap heeft gegeven, welke buitengewoon grote moeilijkheden hieraan zijn verbonden.

De democratisering van het Oosten is allereerst voor de Aziaat, maar dan ook voor het Westen een buitengewoon belangrijk vraagstuk. Indien men het echter, zoals de Nederlandse Regering heeft gedaan, slechts opwerpt zonder van enig besef voor zijn moeilijkheden blijkt te geven en zonder ook maar een poging te doen tot het althans enigermate omlijnen van zijn oplossing, dan maakt men het tot een lege phrase.

En het is niet door phrasen, doch slechts door d a d e n, dat deze droeve en sombere wereld, zowel in het Westen als in het Oosten, kan worden gered."

Dr. PERSEVERANT.

*„De democratie is een kostelijk goed,
zij is een soort geloofsovertuiging:
zij zit, of zij zit niet, een volk in het bloed;
zij weigert despoten een buiging.
Men vestigt haar niet in een dag of een uur,
het is ook geen kwestie van weken:
Slechts langzaam ontgloeit in de volken het vuur,
Men kan haar behoedzaam slechts kweken.
O Neerland, pas op, en let wel op uw saeck:
de democratie is u heilig,
behoud wat gij hebt, blijf volharden en waak,
en stel, wat u heilig is, veilig.
Stort niet de millioenen, aan uw zorg vertrouwd,
in een nacht van de diepste ellende,
doe niet overhaast, wat u later berouwt;
sta pal voor de stormloop der benden!
Schenkt Indië vrede, en welvaart daarbij,
de democratie zal er groeien
en Neerland en Indië, zijde aan zij,
zij zullen, als nimmer nog, bloeien!
Doch zoveel is zeker: als gij onverhoopt
Uw leerling laat gaan op zichzelf,
dan zult gij tweemaal, éér er tien jaar verloopt,
een monsterlijk massagraf delven!”*

PALPIUS.

Bespreek dit onderwerp in de kring van Uw vrienden en bekenden! Slechts door samenwerking kan nog tijdig een andere koers worden gevolgd! — Meerdere exemplaren te verkrijgen: „Economische Documentatie”, Prinsenweg 111, Wassenaar, giro 155923. — Bijdrage in de kosten wordt gaarne in giro-overschrijving of in postzegels tegemoet gezien en is een vereiste voor het doeltreffend voortzetten van deze actie.